

Za poslední tři roky už od uhlí odešlo deset tepláren

2.4.2025 - | Teplárenské sdružení ČR

Za poslední tři roky se s uhlím rozloučilo deset tepláren, které zásobují teplem a teplou vodou přes 110 tisíc domácností a stovky dalších odběratelů. Celkově tyto teplárny nahradí při výrobě tepla přes půl milionu tun uhlí biomasou, zemním plynem, teplem z odpadu a dalšími energetickými zdroji. Díky náhradě uhlí nízkoe emisními palivy se emise oxidu uhličitého sníží o více než 600 tisíc tun ročně.

V první etapě v letech 2022 až 2024 ukončilo nebo radikálně snížilo spalování uhlí na úroveň jednotek procent deset tepláren. Konkrétně se jedná o teplárny v Plané nad Lužnicí, Táboře, ve Strakonici, ve Dvoře Králové, Uherském Hradišti, Přerově, Frýdku-Místku, Kolíně, v Ostravě Přívoze a Teplárnu ČSA u Karviné. Dohromady tyto teplárny dodávají ročně 5 milionů gigajoulů tepla a zásobují teplem pro vytápění a ohřev vody přes 110 tisíc domácností. Polovinu tepla z těchto tepláren odebírají školní, kulturní, sportovní, zdravotnická, obchodní a administrativní zařízení, průmyslové podniky a živnosti napojené na soustavy zásobování teplem. Celkové investice do náhrady uhlí ve výše uvedených teplárnách přesáhly 6 miliard Kč.

Biomasa, zemní plyn, odpadní teplo, teplo z odpadů a další zdroje v těchto teplárnách nahradí za rok přes půl milionu tun uhlí, což přispěje ke snížení emisí oxidu uhličitého téměř o 600 tisíc tun ročně. Bonusem přechodu z uhlí na jiná ekologičtější paliva je také výrazné snížení plateb za emisní povolenky, případně se jich teplárny úplně zbaví. To společně s podporou potřebných investic z Modernizačního fondu a dalších zdrojů pomáhá udržet příznivé ceny dodávaného tepla.

“První etapa odchodu od uhlí v menších teplárnách je téměř dokončena. Velké teplárny v krajských městech na náhradě uhlí intenzivně pracují. Tyto projekty budou postupně uváděny do provozu v letech 2027 až 2030,” uvedl předseda výkonné rady Teplárenského sdružení ČR Mirek Topolánek.

Teplárenství už udělalo první významný krok k odchodu od uhlí, který plánuje dokončit do roku 2030. Potřebné investice do náhrady uhlí v teplárnách podle aktualizovaných odhadů převýší částku 200 miliard korun. Zásadním zdrojem jejich financování je Modernizační fond, kam plyne část prostředků z prodeje povolenek na emise skleníkových plynů, které teplárny nakupují.

C-Energy Planá: Teplárna v Plané provedla kompletní rekonstrukci uhelných kotlů K5 a K6 na 100% spalování odpadní dřevní biomasy. V roce 2023 došlo v teplárnách v Plané a v Táboře k ukončení spalování uhlí a ke snížení produkce emisí CO₂ o 90 %. Uhlenný zdroj v Táboře bude nahrazen novým plynovým kotlem a k doplnění palivového mixu se počítá s výstavbou v ZEVO v areálu v Plané.

Teplárna Strakonice: Od roku 2019 dokázali ve Strakonici u dvou kotlů výrazně navyšovat podíl biomasy až na 98 % a omezit provoz třetího uhelného kotle, který byl naposledy v provozu v roce 2022. Zatímco v roce 2014 byla produkce CO₂ přes 151 tisíc tun, letos se počítá maximálně s 10 tisíci tunami.

Teplárna Dvůr Králové nad Labem (ČEZ): V rámci dekarbonizace byly odstaveny dva staré uhelné kotle. Vedle nich teplárna disponuje dvěma menšími kotli na plyn. Jako náhrada za odstavené uhelné kotle byly postaveny dva nové. Jeden kotel spaluje rovněž zemní plyn a druhý kotel spaluje

dřevní a lesní štěpku.

CTZ Uherské Hradiště (ENETIQA): Odchod od uhlí proběhl v teplárně Mařatice přechodem na spalování zemního plynu. Původně byla vybrána kombinace se zařízením na energetické využití odpadu (ZEVO) a výstavbou dvou kogeneračních jednotek. Nově se zvažuje místo ZEVO využití velkých tepelných čerpadel.

Teplárna Přerov (Veolia Energie ČR): Uhlí v Přerově vystřídal kotel na zemní plyn a nový multipalivový parní kotel, který dokáže spalovat biomasu a ročně až 100 tisíc tun tuhých alternativních paliv (TAP). To je vytríděná část komunálního odpadu, kterou už nelze dále materiálově využít.

Teplárna Frýdek-Místek (Veolia Energie ČR): Teplárna od letošního června získává teplo pro vytápění domácností a dalších objektů výhradně bez využití uhlí. Aktuálně využívá palivový mix biomasy a zemního plynu, v provozu je biokotel a dva plynové kotle.

Elektrárna Kolín (Veolia Energie Kolín): Uhelný kotel byl přebudován na spalování čisté biomasy. Druhý uhelný kotel ukončil provoz a u kotle na zemní plyn se navýšilo jeho využití.

Teplárna Přívoz v Ostravě (Veolia Energie ČR): Teplárna skončila s uhlím v roce 2023 a byla mezi prvními zdroji vytápěnými ekologicky. Nyní spaluje zemní plyn a koksárenský plyn ze sousední koksovny. Do ostravské soustavy zásobování teplem dodává Teplárna Přívoz ročně kolem 1 milionu GJ tepla.

Teplárna Československé armády (Veolia Energie ČR): Letos v květnu bylo odstaveno všech 5 uhelných kotlů, které zásobovaly teplem Karvinou a blízký Havířov. Nahradilo je 5 nových plynových kotlů v Teplárně Karviná.

Poznámka: Už v letech 2020/2021 při modernizaci skončily s uhlím například teplárna v Příbrami (teplem zásobuje téměř 11 000 domácností), která ho nahradila biomasou, a teplárna v Náchodě (teplem zásobuje přes 5000 bytů), která přešla na zemní plyn.

Zajímavost: Jeden železniční vagón dopraví do teplárny zhruba 52 tun uhlí, ušetřený půl milion tun uhlí odpovídá 10 000 vagónů. Jedna vlaková souprava má standardně 30 vozů, ušetřené uhlí by odvezlo 333 vlakových souprav. Délka jedné vlakové soupravy s uhlím je 430 m, takže kolona ušetřených souprav by měřila přes 143 km. To je délka železniční trati z Pardubic přes hlavní nádraží v Praze skoro až do Berouna.

<https://tscr.cz/za-posledni-tri-roky-uz-od-uhli-odeslo-deset-teplaren>